

De sa det var umulig...

I 2000 gikk fire gründere sammen om et prosjekt som en større amerikansk utredning hadde dømt nord og ned fem år tidligere. De fire ville starte hummeroppdrett. Syv år senere ble verdens første landbaserte hummeranlegg satt i drift på den vesle øya Kvitsøy i Ryfylke, og selskapet er i dag i ferd med å foreta de første kommersielle leveransene av porsjonshummer i markedet. Nå ligger verden for deres føtter, og markedet skriker etter hummer.

-Det var mange som hadde prøvd å drive hummeroppdrett før oss, men ingen hadde fått det til. Det var rett og slett sett på som håpløst. Men vi hadde en ukuelig tro på at det skulle være mulig. Mange av de som hadde prøvd seg tidligere hadde enten hatt stor kompetanse og fokus på biologi eller på teknologi. Vi skjønnte at vi måtte lykkes med begge deler, sier Asbjørn Drenngstig som er daglig leder i Norwegian Lobster Farm AS.

-Vi har vært nødt til å være svært tålmodige og ta mange små skritt om gangen og teste ut alt i mindre skala. Nå har vi kommet frem til et konsept som både fungerer i liten og mellomstor skala, men som også har et stort industrielt potensial. Automatisasjon er et nøkkelord. Det er her vi har funnet mange av løsningene som gjør at landbasert oppdrett av porsjonshummer i dag er mulig, sier Drenngstig.

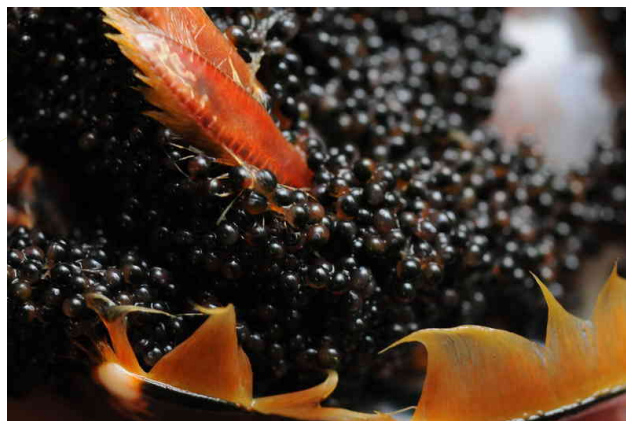
For å greie å komme frem til en god produksjonsmåte, var man avhengig av tung kompetanse på flere områder. Gründerne knyttet derfor til seg samarbeidspartnere i både Havforskningsinstituttet, Rogalandforskning og Fiskeriforskning i Bergen.

Norwegian Lobster Farm har utviklet en løsning hvor man resirkulerer vann, de har utviklet en type fôr som fungerer

godt, de avler egen yngel, og har en teknologi hvor hummeren trives og vokser godt. De har patentert et unikt teknologisk konsept for landbasert oppdrett av hummer i 23 land. Siden hummeren er kannibal, så er den avhengig av individuell behandling i separate bur. Vi bruker å si at den har optimale forhold hos oss, for vi tilbyr hummeren egen leilighet med havutsikt, sier Drenngstig.

Hummeroppdrett krever høy grad av automatisasjon for å være økonomisk lønnsom. Bedriften har selv utviklet sorteringsroboter, høsterroboter, bildebehandlingsprogram og fôringsroboter. I tillegg kommer styringssystemer med PC-basert operatørgrensesnitt, såkalte remote desktop løsninger for overvåking av anlegg og hver enkelt hummer via internett. Dette gjør at driftspersonellet kan overvåke de viktigste, daglige rutinene fra en datamaskin. Påveksttiden er på rundt 2 år, og ferdig porsjonshummer er 21 cm/300 gram.

-Det er svært gunstig å ha produksjonen på land. Vi har full kontroll på den biologiske produksjonen, samt at vi reduserer utslippsmengden, unngår rømming og opprettholder et optimalt vannmiljø. Dette er derfor en svært miljøvennlig produksjonsteknologi, og vi har den beste kontrollen på hele prosessen, fortsetter Drenngstig.

Første modul til et moderne og kostnadseffektivt landbasert oppdrettsanlegg for hummer var ferdig bygget julen 2006 og ble satt i produksjon våren 2007. Dette prosjektet ligger innenfor Innovasjon Norge sitt satsingsområde for marin sektor og innenfor satsingen til Vestlandsrådet. Prosjektet er et nyskappingsprosjekt med høy risiko og stort potensial. Innovasjon Norge har vurdert at bedriften har vist stor evne til å satse tid og kompetanse over lang tid, samt å nå de mål de har satt seg.

Kvitsøy er et lite samfunn med lange tradisjoner for hummerfangst, der ringvirkningene fra en slik investering kan bli store. Dersom Norwegian Lobster Farm lykkes med oppskaleringen, vil det kunne føre til stor verdiskaping også i salg av utstyr og innsatsfaktorer og vellykkede etableringer av tilsvarende anlegg i andre deler av landet.

Innovasjon Norge portalen for gründere

-Det var naturlig for oss å ta kontakt med Innovasjon Norge da vi bestemte oss for å gå i gang. De er jo gjerne portalen for alle oss gründere. Man vil vite om andre har gjort noe tilsvarende, hvordan det er mulig å komme fortere til målet og om det er mulig å få støtte til å komme i gang. Samarbeidet med Innovasjon Norge har vært helt topp. De har alltid vist fleksibilitet, og vi har funnet gode løsninger hver gang vi har vært i kontakt, sier Asbjørn Drenngstig om samarbeidet med Innovasjon Norge.

Kari Homefjord Vervik er kundeansvarlig for Norwegian Lobster Farm hos Innovasjon Norge. Hun bekrefter at gründerne vant deres tillit med å være svært systematiske og grundige i måten de arbeidet på. Gründerne i Norwegian Lobster Farm hadde en solid og kompletterende bakgrunn når det gjaldt både teknologisk og biologisk kompetanse. Helt fra starten av hadde de knyttet til seg tunge og solide fagmiljøer. Vi ble raskt overbevist om at dette var noen som fortjente å få hjelp av oss. Vi har skjønnet at de er tålmodige og har stayerevne.

Innovasjon Norge har gitt støtte til Lobster Farm i mange omganger. De har fått litt støtte hvert år over flere år, noen hundretusener i hver bevilgning. De har gått gradvis frem i hele utviklingsprosessen, og da har det vært naturlig å gi støtten på denne måten. I 2008 stod bedriften ved en viktig milepæl. Da skulle bedriften bygge videre fra pilotanlegget med et kommersielt anlegg med en årlig produksjon på 20 tonn hummer og teste hummeren overfor markedet.

- Da besluttet vi at vi skulle gi en støtte som virkelig kunne monne. De fikk 3 millioner i investeringstilskudd og 500.000 i distriktsutviklingstilskudd. Innovasjon Norge har også bidratt med noe rådgivning i de ulike utviklingsfasene som bedriften har vært gjennom. Men når det gjelder kobling mot relevante fagmiljøer, har selskapet selv hatt et bredt nettverk som de har visst å benytte seg av. Det er selvsagt veldig bra, sier Vervik i Innovasjon Norge.

- Vi har faktisk lyktes. Vi greide å realisere det som alle andre sa var umulig, men som vi trodde var mulig. Og så er vi stolte av at vi har klart å skape arbeidsplasser, utviklet bedriften og ikke minst at vi har etablert plattformen til en ny næring i Norge, avslutter Asbjørn Drenngstig på spørsmålet om hva han er mest stolt av.

Firmanavn: Norwegian Lobster Farm AS

Hjemmeside: <http://www.norwegian-lobster-farm.com>

Oppstart: 2000

Omsetning (2008): 6,6 mill NOK

Antall ansatte: 7

Prosjekttipe: Distriktsutviklingstilskudd og investeringstilskudd.

Navn på produktet/teknologien: Landbasert oppdrettsanlegg for hummer

Kontaktperson i Norwegian Lobster Farm AS

Asbjørn Drenngstig, daglig leder

E-post: ad@hobas.no

Telefon: 9019 6731

Kontaktperson Innovasjon Norge

Kari Holmefjord Vervik, Innovasjon Norge Rogaland

E-post: kari.holmefjord.vervik@innovasjon norge.no

Telefon: 5154 5125